

KONSEKVENSBEDÖMNING KAMERABEVAKNING HJÄLLBO

2019-08-30

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Allmänna bestämmelser som är av betydelse vid kamerabevakning.....	4
2	Polycys och styrande dokument	4
2.1	Policy och riktlinje för kameraövervakning inom Göteborgs Stad.....	4
2.2	Beslut om kamerabevakning i Poseidons fastighetsbestånd.....	5
3	Behov av kamerabevakning i Hjällbo	5
3.1	Bostadsområdet Hjällbo	5
3.2	Poseidons trygghetsskapande åtgärder i Hjällbo.....	5
3.3	Bakgrund till behovet av kamerabevakning.....	6
3.4	Tekniska och sociala insatser som gjorts specifikt i bostadshusen.....	6
3.5	Resultat av insatserna	6
3.6	Alternativ till kamerabevakning.....	7
3.7	Syftet med kamerabevakning.....	7
4	Bedömning om behandlingen är tillståndspliktig.....	7
4.1	Placering av kameror och omfattning av bevakning	7
4.2	Drift av kameror och åtkomst till materialet	7
4.3	Tillståndsplikt	8
5	De registrerade	8
5.1	Hyresgäster	8
5.2	Medarbetare.....	8
5.3	Övriga.....	8
5.4	Risker för den registrerade	8
5.5	De registrerades uppfattning.....	9
6	Intresseavvägning.....	9
6.1	Skolspåret 31, 33 och 35, entré och trapphus	9
6.2	Bergsgårdsgärdet 76 – 78.....	10
7	Personuppgiftsansvar	11
7.1	Bedömning av personuppgiftsansvaret	11
8	Information till de registrerade	11

9	Uppföljning.....	12
10	DSO.....	12
10.1	Samråd med DSO	12
11	Polis.....	12
11.1	Samråd med polis	12

1 Inledning

Poseidon, distrikt Hjällbo, har för avsikt att kamerabevaka adresserna Skolspåret 31, 33 och 35 samt Bergsgårdsgärdet 76 - 78. På Skolspåret 31, 33 och 35 ska tre kameror placeras i respektive trapphus, två i entréerna och en högst upp i trapphuset. På Bergsgårdsgärdet 76 – 78 ska kameror enbart placeras i källaren.

Konsekvensbedömningen syftar till att bedöma riskerna för enskildas friheter och rättigheter i ljuset av GDPR, att identifiera rättslig grund för bevakningen och motivera och dokumentera bolagets agerande.

I konsekvensbedömningen har Poseidon beaktat den vägledande branschöverenskommelse om behandling av personuppgifter vid kamerabevakning som Fastighetsägarna, SABO och Hyresgästföreningen arbetat fram, se bilaga 1.

1.1 Allmänna bestämmelser som är av betydelse vid kamerabevakning

Personuppgiftsbegreppet är brett och innebär att allt från namn, adress, personnummer, film och fotografier till IP-nummer anses som personuppgifter. Det avgörande är om uppgiften, ensam eller i kombination med andra uppgifter, kan knytas till en fysisk identifierbar levande person. Kamerabevakning är att anse som behandling av personuppgifter.

Dataskyddsförordningen, eller GDPR som den också kallas, innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. De grundläggande principerna om behandling av personuppgifter är följande. Laglighet (det måste alltid finnas en laglig grund för behandlingen), korrekthet (den personuppgiftsansvarige får ex inte tillskansa sig uppgifterna genom påtryckningar), transparens (det finns en informationsplikt och den registrerade ska alltid kunna få veta vilka personuppgifter som behandlas), ändamålsbegränsning (ett ändamål ska finnas för behandlingen och personuppgifter får inte samlas in för att de är bra att ha), uppgiftsminimering (en hantering av personuppgifter ska inte innehålla fler uppgifter än nödvändigt), riktighet (uppgifterna ska vara riktiga och uppdaterade) samt lagringsminimering (så få uppgifter som möjligt ska behandlas, och uppgifterna ska inte behandlas längre än nödvändigt), integritet och konfidentialitet (personuppgifterna ska behandlas på ett säkert sätt).

2 Policys och styrande dokument

2.1 Policy och riktlinje för kameraövervakning inom Göteborgs Stad

Inom Framtiden fanns tidigare en antagen policy, ”Policy och riktlinje för kameraövervakning inom Göteborgs Stad”. Policyn är inte längre gällande men kan ge viss vägledning för bedömning avseende Stadens inställning till kamerabevakning:

- Kameraövervakning ska endast bedrivas om intresset att använda kameraövervakning är större än hänsynen till enskildas integritet.
- Inför övervägande om kameraövervakning ska andra brottsförebyggande åtgärder först utredas och därefter redovisas till ansvarig nämnd, stiftelse eller styrelse.
- Ansvarig nämnd, styrelse eller förening ska, innan beslut alltid pröva övervakningens konsekvenser för den personliga integriteten.
- Kameraövervakning ska alltid ske med hänsyn till den personliga integriteten.

2.2 Beslut om kamerabevakning i Poseidons fastighetsbestånd

Beslut om kamerabevakning är en förvaltningsfråga. Poseidon gör bedömningen att det är bolaget som tar beslut om kamerabevakning, men att styrelsen ska informeras om beslutet.

3 Behov av kamerabevakning i Hjällbo

3.1 Bostadsområdet Hjällbo

Hjällbo är beläget i Södra Angered utanför Göteborg. Hjällbo är klassat som ett särskilt utsatt område, vilket är en definition som används av polisen för att beskriva förortsområden med över tid låg socioekonomisk status och kriminell påverkan på lokalsamhället.

Begreppet särskilt utsatt område innebär att:

- Polisen har svårt att fullfölja sina uppdrag
- Det finns parallella samhällsstrukturer
- Invånarna är obenägna att delta i rättsprocessen
- Övergripping i rättssak är vanligare i de utsatta områdena
- Etnisk segregation förekommer
- Det föreligger hög koncentration av kriminella

Ett särskilt utsatt område uppvisar en problematik som i hög grad kräver gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att komma till rätta med existerande problem.

3.2 Poseidons trygghetsskapande åtgärder i Hjällbo

För att öka medborgarnas trygghet i Hjällbo har Poseidon startat en trygghetsgrupp med trygghetsvärdar som ronderar inom bolagets fastighetsbestånd under kvällar och helger. Rondering sker både inne i bostadshusen och ute på gemensamma ytor. Gruppen kontrollerar varje kväll att alla dörrar till bostadshusen är låsta samt att belysningen i området fungerar och är tillräcklig.

Tidigare har väktare ronderat i området och i bostadshusen.

3.3 Bakgrund till behovet av kamerabevakning

Under lång tid har Poseidons bostadshus på de aktuella adresserna i Hjällbo utsatts för omfattande skadegörelse. Låsen till bostadshus saboteras, fönsterrutor krossas, väggarna i entréerna klottras ner och golven skräpas ner. Människor urinerar frekvent i trapphus och källare. Efter att polisen installerade kameror på Hjällbo Torg flyttade en del av problematiken på torget in i de aktuella bostadshusen istället. Många obehöriga vistas i fastigheterna, och det finns ofta spår av droganvändning i trapphusen, bland annat i form av kvarglömnda skedar och tändare. Varje vecka avvisar väktare och trygghetsgrupp obehöriga som vistas i trapphus och källare.

Kostnaderna för att åtgärda skadorna har eskalerat, och uppgår de senaste två åren till ca 350 kkr.

Poseidons hyresgäster i de aktuella fastigheterna känner en tilltagande otrygghet. I de hyresgästundersökningar som gjorts har ett flertal hyresgäster framfört synpunkter på säkerheten i fastigheten. De upplever det obehagligt att konfronteras med kvarlämnade droger i trapphusen och upplever rädsla över de obehöriga personer som vistas i fastigheterna. De upplever också rädsla för bränder eftersom användande av tändare och/eller tändstickor ofta förekommer i samband med droganvändning.

3.4 Tekniska och sociala insatser som gjorts specifikt i bostadshusen

Poseidon har försökt att komma tillrätta med problemen genom omfattande tekniska och sociala insatser i bostadshusen.

Bolaget har haft regelbundna möten med hyresgästerna och personal har knackat dörr för att informera om vilka regler som gäller i husen. Väktare och trygghetsgrupp ronderar regelbundet på fastigheterna och i husen.

På Skolspåret 31, 33 och 35 har bolaget bytt ut alla passerbrickor till ytterdörren, bytt låskista vid ett flertal tillfällen samt installerat en ny dörr till källarplan och tätat springan mellan trappa och vägg.

På Bergsgårdsgärdet 76 – 78 har bolaget bytt låssystem till ett elektroniskt nyckelsystem.

3.5 Resultat av insatserna

Trots omfattande insatser är samtliga bostadshus som här är ifråga fortsatt utsatta för omfattande skadegörelse.

På Skolspåret 31, 33 och 35 har obehöriga slutat uppehålla sig och urinera i källaren men obehöriga uppehåller sig, och urinerar fortsatt i entré och i baktrappan.

På Bergsgårdsgärdet 76 – 78 finns fortsatt omfattande problem med skadegörelse, urinering och med att obehöriga uppehåller sig i källaren.

Utöver detta är problematiken som beskrivs under avsnitt 3.3 fortsatt aktuell.

3.6 Alternativ till kamerabevakning

Även andra mindre invasiva åtgärder har övervägts. Bland annat har bolaget övervägt att införa övervakning utan bildinspelning, som kan larma vid oönskad aktivitet. Sådan övervakning bedöms inte lämplig eftersom hyresgästerna har rätt att uppehålla sig och röra sig i huset och att det på förhand är omöjligt att förutsäga hur en oönskad aktivitet ser ut.

3.7 Syftet med kamerabevakning

Poseidons bedömning är att man genom de ovan angivna åtgärderna uttömt möjligheterna till att komma tillrätta med problemen genom mindre integritetskränkande åtgärder i bostadshusen och att kamerabevakning är nödvändig.

Syftet med behandlingen är dels att den ska verka brottsförebyggande, och därvid leda till att bolagets kostnader för exempelvis skadegörelse ska minska, men även att brott ska kunna utredas av polisen. Vidare är syftet att allmän ordning ska upprätthållas i fastigheten och att hyresgästerna ska känna sig trygga i och omkring sina bostäder.

4 Bedömning om behandlingen är tillståndspliktig

4.1 Placering av kameror och omfattning av bevakning

På Skolspåret 31, 33 och 35 ska tre kameror placeras i respektive hus, två i entréerna och en högst upp i trapphuset. Kamerorna i entrén kommer att vara placerade så att enbart områden inom entrén bevakas. Ingen yta där allmänheten vistas kommer alltså att bevakas. Inga bilder visar enskilda hyresgästers lägenhetsdörrar.

På Bergsgårdsgärdet 76 – 78 ska kameror endast placeras i källaren.

Bevakningen kommer att pågå under kvälls- och nattetid. Under vintertid kommer bevakningen att påbörjas tidigare än under sommartid eftersom de obehöriga som tar sig in i trapphusen gör det efter mörkrets inbrott. Poseidon gör bedömningen att bevakningen vintertid ska starta kl 18.40 och pågå fram till kl 04.30. Sommartid ska den starta kl 21.00 och pågå till kl 04.30.

Ingen ljudupptagning görs. Bevakning kan göras i realtid.

Uppgifterna ska raderas efter 14 dagar men kan sparas längre om det är nödvändigt för att tillvarata en rättsligt anspråk eller uppfylla en rättslig förpliktelse. Det kan exempelvis röra sig om att filmen behövs för att anmäla ett brott eller för att polisen begär att få ta del av filmen som bevis i en pågående utredning. När filmen inte längre behövs för något av dessa syften ska den raderas.

4.2 Drift av kameror och åtkomst till materialet

Bevakningen driftas och lagras på leverantörens servrar.

Leverantören kommer att installera en klientmjukvara på en av bolagets datorer. Klientmjukvaran kommer att ligga åtkomstskyddad och enbart en av bolagets anställda kommer att ha tillgång till materialet.

4.3 Tillståndsplikt

Bevakningen ska ske inom ett flerbostadshus. Dörrarna är låsta och kan enbart öppnas med nyckel. Utrymmet är låst och allmänheten har inte tillträde till bostadshusen. Kamerabevakningen omfattas därför inte av tillståndsplikt.

Även om tillstånd till bevakningen inte krävs måste alla regler i GDPR följas.

5 De registrerade

5.1 Hyresgäster

De registrerade som främst kommer att beröras av kamerabevakning är hyresgästerna.

Hyresgästerna som vistas i entré, källare och överst i trapphuset under kvällstid kan komma att filmas.

5.2 Medarbetare

Kamerabevakningen pågår utanför ordinarie arbetstid varför husvärdar och miljövärdar inte kommer att förekomma på bilderna. Bilder på medarbetare i trygghetsgruppen kan förekomma eftersom den gruppen arbetar under kvällar och nätter.

5.3 Övriga

Även övriga registrerade kan förekomma i behandlingen. Det gäller exempelvis besökare till boende i fastigheten, eller personal som arbetar inom yrken som har tillträde till fastigheten, exempelvis väktare, hemtjänst eller hemsjukvård. Även medarbetare på fastighetsjouren som måste rycka ut under kvällar och helger om något behövs åtgärdas akut i bostadshusen kan komma att omfattas.

5.4 Risker för den registrerade

Varje behandling av personuppgifter innebär också en risk för den registrerade.

Avseende nu aktuell kamerabevakning kan följande risker identifieras. Inspelningen skulle över tid kunna komma att användas för något annat ändamål än det avsedda, till exempel övervakning av hyresgästers beteende. Vid ett dataintrång hos leverantören skulle inspelning kunna komma i orätta händer eller publiceras på Internet. Rätten till tillgång innebär att den registrerade har rätt att få ut det inspelade materialet som rör den enskilde själv. En risk finns då att fel person får del av materialet. Inspelningar kan också avslöja känslig information om registrerades privatliv vilket kan komma fram om materialet lämnas ut till fel person.

För att minimera risken för den enskilde ska leverantören följa personuppgiftsansvariges instruktioner och säkerhetsföreskrifter. Bevakningen kommer också att omfattas av de rättssäkerhetsgarantier som följer av GDPR.

5.5 De registrerades uppfattning

I den hyresgästundersökning som gjordes via AktivBo hösten 2018 har ett flertal hyresgäster framfört synpunkter på säkerheten i fastigheten. De upplever det obehagligt att konfronteras med kvarlämnade droger i trapphusen och upplever rädsla över de obehöriga personer som vistas i fastigheterna. Hyresgäster upplever också rädsla för bränder eftersom användande av tändare och/eller tändstickor ofta förekommer i samband med droganvändning.

Inför övervägandet om införande av kamerabevakning har Poseidon under vintern 2018/2019 särskilt efterforskat de boendes uppfattning. När Poseidons personal ”knackat dörr” för att inhämta de registrerades åsikter har ca 83 % av de tillfrågade hyresgästerna uttryckt att de önskar kamerabevakning. I en trappuppgång som varit särskilt utsatt för skadegörelse var önskemålet om kamerabevakning över 90 %.

Eftersom bevakningen i princip enbart kommer att ske utanför ordinarie arbetstid, bedöms medarbetare såsom husvärdar och miljövärdar beröras av intrånget i obetydlig omfattning. Företaget har därför inte sett något behov av att inhämta deras uppfattning om bevakningen.

Den trygghetsgrupp som rondderar i hela området har kommit till för att stävja det problem som nu finns i området, framför allt avseende otrygghet. Medarbetarna i trygghetsgruppen upplever att en bevakning är positiv och inger trygghet eftersom det ofta är de som avvisar obehöriga från bostadshusen, och/eller upptäcker skadegörelse.

Även fackliga representanter har rådfrågats och har inget att invända mot kamerabevakningen.

6 Intresseavvägning

Den aktuella kamerabevakningen måste stödjas på någon av de rättsliga grunder som anges i GDPR. Utan det stödet är behandlingen inte laglig. Den lagliga grund som blir aktuell att stödja sig på vid kamerabevakning är intresseavvägning.

Poseidon har rätt att behandla personuppgifter genom kamerabevakning om Poseidons intresse av att behandla uppgifterna väger tyngre än de registrerades intresse av att uppgifterna skyddas (dvs inte behandlas).

6.1 Skolspåret 31, 33 och 35, entré och trapphus

I utrymmen som används dagligen av hyresgästerna, sådana utrymmen som används för att komma till och från bostaden, såsom hissar, trapphus, entréer är integritetsaspekterna starkare än för andra utrymmen.

Som beskrivits ovan under avsnitt 3.3 är de fastigheter som är i fråga utsatta genom att obehöriga, och eller behöriga personer och hyresgäster frekvent rör sig i utrymmena och orsakar störningar genom droganvändning, skadegörelse och på annat vis åsidosätter sundhet ordning och gott skick.

Poseidon har ett tungt vägande intresse att hyresgästernas trygghet i och omkring bostaden ska säkerställas och öka. Bolaget har en förhoppning om att kamerabevakning har en avskräckande effekt som leder till en minskning av brott och en minskning av obehöriga som vistas i fastigheten. Bolaget har ett tungt vägande intresse att skydda sin egen och hyresgästernas egendom och ett intresse att brottsligheten i bostadshuset minskar. Vidare finns ett beaktansvärt intresse av att minimera riskerna för bränder. Om brottsligheten i form av skadegörelse minskar, ökar Poseidons möjlighet att bedriva en effektiv och adekvat fastighetsförvaltning, vilket i slutändan kommer hyresgästerna till del.

Till detta ska vägas hyresgästernas, och andra registrerades, intresse av skydd för den personliga integriteten. Kameraövervakning kan innebära ett påtagligt intrång i den enskildes integritet. I och med att övervakningen avses ske i entréer, källare och trapphus, ligger det i sakens natur att den även kommer att omfatta personer och handlingar som det egentligen inte finns skäl att övervaka. Poseidon skulle exempelvis kunna följa hur hyresgästerna rör sig under kvällar och nätter, samt följa hur trygghetsgruppen fullföljer sitt uppdrag. Det finns också en risk för att övervakningen bedrivs utan att de som övervakas känner till det och kan välja att vistas någon annanstans.

Intresset av att inte bli bevakad rör ett ingrepp av förhållandevis mindre allvarligt slag. Kamerabevakningen kommer att tidsbegränsas på så vis att enbart ske kvälls- och nattetid. Vidare kommer materialet att åtkomstbegränsas så att enbart leverantören och en person på företaget har åtkomst till det. Bevakningen kommer också att omfattas av de rättssäkerhetsgarantier som följer av GDPR.

Poseidon gör i intresseavvägningen bedömningen att bolagets intresse av att kamerabevaka Skolspåret 31, 33 och 35, entré och trapphus, är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade intresset. Poseidon gör även bedömningen att intresset av att kamerabevaka väger tyngre än de registrerades intresse av skydd för den personliga integriteten.

6.2 Bergsgårdsgärdet 76 – 78

I utrymmen som används i begränsad utsträckning, såsom soprum, tvättstugor, cykelrum, källargångar eller garage, kan kamerabevakning i allmänhet anses mindre känsligt ur integritetshänseende.

Poseidon har ett tungt vägande intresse att hyresgästernas trygghet i och omkring bostaden ska säkerställas och öka. Bolaget har en förhoppning om att kamerabevakning har en avskräckande effekt som leder till en minskning av brott och en minskning av obehöriga som vistas i fastigheten. Bolaget har ett tungt vägande intresse att skydda sin egen och hyresgästernas

egendom och ett intresse att brottsligheten i bostadshuset minskar. Vidare finns ett beaktansvärt intresse av att minimera riskerna för bränder. Om brottsligheten i form av skadegörelse minskar, ökar Poseidons möjlighet att bedriva en effektiv och adekvat fastighetsförvaltning, vilket i slutändan kommer hyresgästerna till del genom lägre hyror.

Till detta ska vägas hyresgästernas, och andra registrerades, intresse av skydd för den personliga integriteten. Kameraövervakning kan innebära ett påtagligt intrång i den enskildes integritet. I och med att övervakningen avses ske i entréer, källare och trapphus, ligger det i sakens natur att den även kommer att omfatta personer och handlingar som det egentligen inte finns skäl att övervaka. Poseidon skulle exempelvis kunna följa hur hyresgästerna rör sig under kvällar och nätter, följa hur trygghetsgruppen hur fullföljer sitt uppdrag. Det finns också en risk för att övervakningen bedrivs utan att de som övervakas känner till det och kan välja att vistas någon annanstans.

Intresset av att inte bli bevakad rör ett ingrepp av förhållandevis mindre allvarligt slag. Kamerabevakningen kommer att tidsbegränsas på så vis att enbart ske kvälls- och nattetid. Vidare kommer materialet att åtkomstbegränsas så att enbart leverantören och en person på företaget har åtkomst till det. Bevakningen kommer också att omfattas av de rättssäkerhetsgarantier som följer av GDPR.

Poseidon gör i intresseavvägningen bedömningen att bolagets intresse av att kamerabevaka källarutrymmet på Bergsgårdsgärdet 76 – 78 väger tyngre än de registrerades intresse av skydd för den personliga integriteten.

7 Personuppgiftsansvar

7.1 Bedömning av personuppgiftsansvaret

Leverantören driftar systemet och lagrar bilderna på sina egna servrar på vårt uppdrag, där Poseidon har tillgång till materialet genom en klientmjukvara. Leverantören bedöms vara personuppgiftsbiträde till Poseidon. Personuppgiftsbiträdesavtal ska därmed skrivas med leverantören där säkerhetsföreskrifter och instruktioner från Poseidon som personuppgiftsansvarig ska framgå.

8 Information till de registrerade

För att Poseidon ska uppfylla sina krav som personuppgiftsansvarig måste de registrerade informeras om bevakningen. Poseidon tillser att personuppgiftsbiträdet får tillgång till branschöverenskommelsen mellan SABO, fastighetsägarna och Hyresgästföreningen och att leverantören anpassar sin skyltning i enlighet med de anvisningar som framgår i den. Poseidon kommer genast efter installation kontrollera att informationen till de registrerade uppfyller de krav som ställs i överenskommelsen.

Poseidon ska även informera de registrerade om behandlingen via den externa hemsidan.

9 Uppföljning

Om de ovan beskrivna problemen med omfattande skadegörelse, upphör ska även kamerabevakningen upphöra skyndsamt. Poseidon ska minst halvårsvis följa upp och utvärdera behovet av kamerabevakning på adresserna. Därutöver ska en uppföljning och utvärdering av behovet alltid ske om det uppkommer särskild anledning till omprövning av tidigare fattade beslut. Vid genomgången ska kontrolleras att de ändamål som motiverar bevakningen fortfarande är aktuella och att kamerabevakningen är nödvändig för att uppnå det berättigade intresset.

10 DSO

10.1 Samråd med DSO

Poseidon har samrått med DSO.

11 Polis

11.1 Samråd med polis

Poseidon har samrått med polis som anser att åtgärden är väl avvägd och stämmer med polisens lägesbild över problematiken i området.